

Nieuwsbrief

DAP Gorter

Een zomerse herfst

Onze vakanties zijn weer voorbij en we mogen nog even lekker nagenieten van zomerse temperaturen in oktober. Gelukkig is het gras nog een beetje gegroeid dus kunnen we nog wat grasbouw inhalen van de veel te droge zomer. Echt veel voeding zit er helaas niet meer in het gras, dus de koeien worden hier en daar al wel naar binnen gehaald. Wij hebben weer zin om er lekker tegenaan te gaan en beginnen daarom direct met een workshop over kalveropfok. We zijn blij dat we u weer mogen helpen met het optimaliseren van de diergezondheid op uw bedrijf! (tot de volgende vakantie dan)

Groetjes,

Hans, Marieke en Nicolien

Informatiemiddag 22 oktober kalveropfok

Aanstaande maandag 22 oktober zullen we in samenwerking met MSD Animal Health een informatiemiddag houden over de opfok van jonge kalveren. Hierin zal mevr. Drs Inge Nijhoving u handvatten aanreiken waarmee u dan later, met uw veearts, verder kunt werken aan gezonder vee op uw bedrijf. De meeste van u hebben zich inmiddels al aangemeld.

Pijnstilling bij schapen en geiten

Op de halfjaarlijkse schapen- en geitenbijeenkomst hebben we weer een hoop nieuwe informatie opgedaan. Een van de lezingen ging over pijnstilling in het algemeen en hoe je pijn kunt herkennen bij schapen. Een pijnstillert zorgt niet alleen voor steller herstel maar voorkomt ook een overgevoeligheid op lange termijn. Dit houdt in dat dieren na verwaarloosde pijn soms gevoelig kunnen worden voor prikkels die normaal niet pijnlijk zouden zijn (bv aanraking). Liggen bij ziekte geeft dieren rust en bevordert het herstel. Soms maakt pijn opstaan en (gaan) liggen moeilijk waardoor dieren blijven staan. Na het geven van een pijnstillert kan het dus zijn dat dieren juist meer gaan liggen, dit hoeft dus niet te betekenen dat de pijnstillert niet werkt. Een bekende pijnstillert is Novem. Deze werkt bij runderen ongeveer 3 dagen, bij schapen en geiten is dit meestal wat korter. Om te kijken of er nog voldoende effect is kan gebruik worden gemaakt van de "Sheep pain facial expression scale". Bij pijn spannen de spieren van de kop zich wat aan waardoor de gezichtsuitdrukking verstrakt (denk aan jezelf bij flinke hoofdpijn). Hieronder een aantal voorbeelden. Het kan in sommige gevallen dus zijn dat er al na 48 of 24 uur een nieuwe dosis moet worden gegeven.

Nieuwsbrief

DAP Gorter

Normaal ontspannen

Afhangende ogen

Normaal ontspannen

Gespannen kaaklijn

Oren naar voren

Afhangende oren

Bedrijfsbegeleiding

We krijgen wel eens vragen over bedrijfsbegeleiding. Uiteraard is dit ook mogelijk. We komen dan 1 keer per maand langs. Hierbij kunnen we de vruchtbaarheidscontrole doen bij de koeien en pinken, de kalfjes onthoornen, eventuele entingen en de actuele bedrijfsgegevens doornemen. Door dit in vaste regelmaat te doen, kunnen betere resultaten worden behaald. Hierbij kun je denken aan een kortere tussenkalftijd, een lager celgetal en een betere diergezondheid. Als u hier interesse in heeft, bespreken we graag met u de mogelijkheden. Wij hebben zin om samen met u te werken aan een gezond bedrijf.

Een lange klus...

Als dierenarts heb je soms zo'n klus waarbij je van het ene in het andere terecht komt en je je even afvraagt wanneer het einde in zicht is. Zo ging Marieke op een avond op weg naar een koe met een slag in het lijf. Door het kalf in de koe een slinger te geven hoop je dat de baarmoeder meedraait en alles weer op zijn plek komt te liggen. Soms lukt dit met de hand bij de staande koe en soms is het nodig de koe over de rug te rollen om de slag te verwijderen. Na een tijdje proberen besloot Marieke dat het beter was de koe over de rug te rollen en ja hoor, de slag was er uit! Zoals meestal het geval is na een slag, had de koe nog onvoldoende ontsluiting dus moest ze een tijdje wachten tot ze het kalf kon gaan verlossen. Even daarna kon het kalf wel worden verlost. Zoals altijd voelt Marieke nog even na op een eventueel tweede kalf, bloedingen of beschadigingen en er blijkt een gat in de baarmoeder te zitten. Dit kan b.v. gebeuren als het kalf met een pootje door de baarmoeder schopt. Vanaf de achterkant is dit niet te hechten dus zit er maar 1 ding op.. de koe opereren en vanaf de zijkant de baarmoeder dichthechten. Inmiddels zijn er heel wat uurtjes verstreken

Nieuwsbrief

DAP Gorter

en is het midden in de nacht, maar de klus is geklaard! De koe kan op stal en de mensen naar bed! Gelukkig is de koe goed hersteld en kunnen we dus zeggen: Eind goed al goed!

Leverbotprognose GD

De zeer droge zomer brengt ook voordelen met zich mee. Door gebrek aan vocht kunnen de slakjes die een belangrijke rol spelen in de cyclus van de leverbot niet goed op het land overleven. Daarom worden er weinig nieuwe leverbotbesmettingen verwacht. Dit geldt niet voor specifieke percelen die gedurende de zomer wel erg nat zijn gebleven. Vanwege de kleine kans op een infectie is het advies om de koppels niet standaard tegen leverbot te behandelen dit jaar, maar alleen als dit eventueel met onderzoek is aangetoond. Hiervoor kunt u in het najaar bloedonderzoek op antistoffen doen van een steekproef dieren die dit jaar voor het eerst buiten hebben gelopen. Mestonderzoek kan pas vanaf januari, omdat de dieren dan pas eventueel eieren in de mest gaan uitscheiden.

Mestonderzoek bij schapen

Het lijkt een vast-terugkerende rubriek te worden, maar we willen toch graag nog even het mestonderzoek bij de schapen terug laten keren. Een aantal van u is dit jaar heel fanatiek met mestonderzoek en omweiden aan de slag gegaan. Wij vinden het erg leuk om te zien dat het ondanks de moeite erg veel plezier oplevert. We merken ook in onze praktijk dat er op veel bedrijven 1 of meer wormmiddelen niet meer (goed) werkzaam zijn, omweiden heeft echt de toekomst.

Vanwege het warme najaar, zijn er meer late besmettingen met de wormen dan andere jaren. Dus nog steeds zaak de schapen goed te blijven controleren. Wij houden op de praktijk voor u bij wat het resultaat was van het vorige onderzoek, zodat we u zo gericht mogelijk advies kunnen geven. Even wat tips voor een bruikbaar en representatief mestmonster:

- Neem per monster een steekproef van minimaal **5-10 dieren** afh. van koppelgrootte.
- Pak **verse** mest; als u net in het weiland bent en even bij de schapen staat of er een stukje achteraan loopt gaan er altijd wel een paar schapen mesten.
- Neem indien mogelijk een monster van **lammeren en schapen** apart.
- Bewaar de mest in een **afgesloten plastic zakje** in de koelkast of breng direct langs.

(Oud&)Nieuw op de markt

Vorige nieuwsbrief hebben we even Imrestor® aangehaald; een injectie die u kunt geven om het immuunsysteem van de koe rondom afkalven positief te beïnvloeden.

Dit keer hebben we een nieuwe drenchvloeistof Aggers Glycerol Plus® die kan worden ingezet bij klinische slepende melkziekte. Deze vloeistof wordt toegediend met 20 liter water met behulp van een drenchpomp. Er is meestal geen nabehandeling met propyleenglycol nodig. Dit is een voordeel, omdat propyleenglycol na een aantal dagen vaak een negatieve invloed heeft op de pensflora en verzuring in de hand kan werken.

Nieuwsbrief DAP Gorter

TOT SLOT.....

In 't zonnetje

Stef Griffioen heeft zijn schapen dit jaar niet hoeven ontwormen, vanwege een intensief omweidingsschema in combinatie met mestonderzoek. Wij weten hoeveel tijd en inzet hem dit heeft gekost, dus willen we dit graag even onder de aandacht brengen. We hopen dat dit resultaat schapenhouders motiveert hier mee aan de slag te gaan!

PRIKBORD

Orbenin lactation® is een langwerkende mastitisinjector op basis van penicilline-achtige stoffen. Dit betekent dat u koeien met milde mastitis of hoogcelgetal langdurig kunt behandelen tijdens de lactatie. Een bijkomend voordeel is dat er met dit middel minder resistentie ontstaat dan met de andere injectoren.

In de maanden september en oktober is het bloedonderzoek op **Cushing/PPID** bij paarden via de GD gratis. Voor meer informatie over PPID kijk op www.ppidbijpaarden.nl

De nachten worden weer kouder en de luchtvochtigheid hoger. Hierdoor zijn de omstandigheden voor virussen weer gunstiger. Bescherm uw kalveren tegen luchtweginfecties met de **pinkengriep enting**.

Het **longworm** seizoen is weer aangebroken. Wees alert op hoestende koeien. Denk hierbij ook aan het jongvee wat in de wei loopt.